Z lásztnov krvjouv hitijo na pomoucs ranyencom

Teske ranyence vozijo v spitále. Mládi obrázi, kí szo pred krátkim escse punoga veszélja bilí, szo zdaj povejnyeni i bledi, brez vszàkoga zsivlenya. Szkrbne doktorszke roké hitijo tém ranyencom pomoucs nüditi. Odzvüna operácijszke szobe pa sztojijo na jezere zdravi lüdí, kí z dráge voule dájo szvojo krv tém ranyencom, kí szo võni na fronti od plazejra zgübili doszta krví. Tẽj plazejranci, gda sze v nyí vcepí friska krv, vidno nazáj dobivajo zdrávje i od dnéva do dnéva je vidimo mócsnejse i zdravejse.

Pri tom zdravlenyi vidímo, z kàksov lübéznosztjov hitijo nisterni szvojo krv gorialdüvati za szvoje betezsne brate. Tá lejpa példa je pa z ednim zsivo szvedousztvo, da táksi národ nigdár nemre vesznoti z zemelszkoga presztora, nego sze bole i bole okrepí i obtrdi.

Budapest - vitéski váras

Budapest je dnesz váras vitézov. Lezsí na szredíni vogrszke zemlé, kak edno velko krvávo rdécse szrcé, pláva voda Dune nyemi je glávna bitna zsila, stera nyemi dáva moucs i privlicsüje moucs gor od zapáda pa dalecs do juzsnoga vzhouda. Pod bliscsécsov povrsínov velki várasov sze vszigdár szkrívajo tüdi greji, tak je teda Budapest nigdár nej bio gresnejsi od drügi velki várasov. Szamo zdaj sze vídi, ka je v szvoji pozsidovscsenoszti i goszposcsini tüdi znao ohrániti nikaj jáko zdravoga, ka je niti malo nej podobno velkim várasom, tou je pokrajinszki düh. Cse sze zezávamo na Szitnyai Zoltána, sze tou má zahváliti tisztoj vöcsnoj poplávi, stera sze je priszelila z dalésnyi vogrszki pokrajin v té váras i ga ofrisila od szprejnyene nevarnoszti. Budapest je pouleg velki szvetovni várasov osztano tüdi nájvéksi vogrszki pokrajinszki váras. Té váras je ohráno zgodovinszko zapüscsino Bude, tiszti ognyeni düh, steri je z kamenov trdoscsov i nevmrtelnimi recsámi zakrícsao szvojemi národi v versusi „Na peté vogrin". Prouti Budapesti napelani stüki zse kedne dugo grmijo i nigdasnyi „grejsni váras" vszeedno zsivé v vüpanyi mirno dale. Té váras je nej oblázila tiszta sztrasna pánika, kak tou Páris, gda szo escse nemski seregi dalecs bili od nyega. Kak je trplejnye globko v globocsínaj düs, tou zná vszáki, ali tomi nega niksi znákov v várasa zvünejsnyom kejpi. Budapest zná, z kaksov odgovornosztjov je zadúzseni v tej tezski csaszaj na pouli zgodovinszkoga odebrenyá-dúzsnoszti. Na cselo nasega lejpoga prejdnyega várasa, Budapesta, de zgodovina zapiszala z trnyavim trplejnyom, ka je — Vitéski Váras sztao v bítki velke szvetovne borbe.

KÁKSE JE DELAVSZKO ZSIVLENYE V AMERIKI?

Wallstreet Journal amerikanszke novine szo prineszle statiszko od delavszkoga zsivlenya v Ameriki i szo dognale, da zsivlenyszke potreboucse polodelszkoga delavca szo sze za dvakrat podragsale od varaski delavcov. Polodelszki delavci szo plácsali za hráno 53 procentov, varaski pa 37 procentov. Za pohistvo polodelszki delavci placsüjejo 56 procentov, varaski pa 44 procentov. Materiál za zidanye polodelszki delavci plácsajo 27 procentov vecs kak pa varaski. Zrok tomi je pa prej tou, da polodelszki delavci ne küpüjejo niksega lukszusnoga blága, k tomi pa sze je v nikom nej zdignola cejna. Tou je pa zsè sztáro, da za lukszuz je povouli pejnez, poszebno v Ameriki.

TRIJÉ KOLEDNI SZVÉTKI

KOVÁTS KÁROLYOVA

Szvéti vecsér je! Sznejg potihoma káple i ovije szvejt v szvétesnyo bejlo oprávo. Tá bejla neszkoncsnoszt pomirí tüdi cslovecso düso. Deca hodijo po cesztáj i popejvajo koledne peszmi. Nyihovi glászi szo kak szrebrni zvoncski; mir i bláizsensztvo je vszepovszédik.

Velki, lejpo okincsani jalics sztoji v prijétno toploj hizsi. Szvejcse gorijo, tü i tam szprascsi kaksa vejkica, plaméncski plésejo i zláti okrászki sze blescsijo. Prijétna szaga po vouszki i zgorénom veji napuni na pou mrácsno hizso, v szvileni papér zaviti i z szrebrnimi tráki zavézani paketi lezsijo na sztouli.

Judit szedí z szklenyenimi rokámi pri okni. Pakejtov sze je escse nej doteknola. Na nyénom lejpom obrázi lezsí zsaloszt i mrzla trdoglávnoszt. Sztára goszpá z bejlimi vlaszámi jo zové: „Judit, ne bi poglédnola szvoje senke? Ne veszelijo te?" Deklina sze zdigne z szvojega meszta i ide k sztouli. Tam razszücse pakejte i vsze lepou dene nazáj na meszto. „Vsze je prevecs lepou, mama, hvala."

„Ne veszelís sze, moje dete?"

„O ja, mama, veszelim sze. Ali miszlila szem, ka Jani dönok gnesz pride, ali kaksi glász dá".

„Jaz pa ne miszlim tak, Judit! Znala szam, cse Jani ednouk odide, ga tüdi vecs nigdár nede nazáj. Prevecs szi ga razszálila. On pa je rejszen moski, z sterim sze nemre tak ravnati. Mogla bi szi premiszliti, ka gucsis."

„O, mama, cse je tou tak, te me je nigdár nej prav lübo. Nej bi szmeo tak zaisztino vzeti moje recsi. Csemerna szem bila."

„Vidis, dejte moje, rávno tou je bila talinga. Cslovek tüdi v csemeraj neszmei na szam szebé pozábiti. I esi pripoznas, ka szi ti kriva, zakaj szi ga nej proszila odpuscsenye. Tvoj zarouesenec je bio, nisterna dotta reies bi vsze v réd szprávila."

„Jaz, mama, ka bi proszila odpuscsenye? Nigdar! Té nai bou raisi tak. Nai bou! Sesem ga pozábiti i ga tüdi pozabim. Ali boli!"

I v velke csarne ocsi sztoupijo debele szkuzé. Mirno odnesze senke szvojesse zgornjo do krája, zvonenye z cerkvenoga torma na naznani szvéti, ka sze je naroudo Bozsi szin. Sznejg sze blescsi v szrebrnom traki meszeca i brezi glásza hodi nebeska lübezen po zemli.

Szvéti vecser! Szamo edno leto je minoulo i kelko sze je v etom kratkom csaszi szpremenilo. Szmrt je prisla i tiho odneszla Judit mater. Szama je osztála. Brezi vszake opore. Odszeliti sze je mogla iz male veszi v váras, tam szi je poiszkala szlazsbo i szi szama szlüzsi vszakdenesnyi krüh. Teski csaszi szo. Bojna je i na dragoj domovinszkoj zemli sze preleiva krv. Malo je bozsicsnoga veszelja. Lüdje hodijo z szkrbmi obklajeni po szvojem deli i te najlepsi szvetek je doszta zgübo od prejsnye lepote. Mir i bláizsensztvo je minoulo i na nye meszto szo sztoupile szkuze, trplenye i szkrb.

Judit je szama v szvojoj mali hizsi. [illegible] bozsicsno drevo sze tak szveti [illegible] ro je tak, kak doma. Ali edno fali. Lübezen i toplouta materne drage roke. [illegible] deteti pripravile veszelje. Judit [illegible] szébe i miszli na premirouese [illegible] tere nyoi szrce zsaloszt szamo [illegible] nego tüdi nemre zaszpati ona draga lübezen, stero je miszlila tak naleiei pozábiti. [illegible] dasnyega zaroesenea nega glasza. [illegible] jo boli. V szvoji szamouti previdi, kak [illegible] pametno je vcsinila, gda je v szvojoj [illegible] glavoszti sesila adti prek szvojega [illegible] szi zselei v toi oszamlenoszti [illegible] bio pouleg nye, steroga lübezen [illegible] csütila, sterom bi sze leiko [illegible] sterom obiemi bi sze leiko [illegible] odvrne te zsaloszine miszli [illegible] ge i zaesne esteti. [illegible] nisterne vrsztice [illegible]

na fronti proszi isztinszke deklino, náj nyemi pise i nyemi sztém malo olejsa tezsko zsivlejnye. Balog Pál, t. p. 486".

Judit szégne brez premislávanya za papér i pero i pise — pise kak drágomi, dúgo poznánomi pajdási. Vsze, ka nyej pride na pamet i vsze, ka nyej tezsi szrcé. Tou dúgo piszmo je edini koledni senk, ki ga posle na fronto nepoznánomi csesztniki.

Szvéti vecsér je! Kmicsne szo cesztè po várasi, niti mejszec sze ne pokázse iz szejri oblákov, lüdje sze pasesijo vszáki v szvoj kráj. Nega szvétesnyoga obesaika. Szoldaski autoji sze pelajo, tezski tanki rogácseio i vöter prinesze vcsaszi z szebov zabriszane detonácije stukov. Bojna je vnesila vszáko bozsicsno veszélje.

Judit szedi v szvojoi maloi hizsi. Na szto bozicsnoga dreva sztoji szamo puseo jalicsovoga veja v ednom kouti, ali v nyenom szrci zsive dönok velko veszelje. Cejlo leto szta szi piszala ona i Balog Pál, nepoznani oficeir na fronti. V vszakom piszmi szta szi prisla blizi, vszako piszmo je gratalo nouva zveza med nyima, vszigdar bole i bole szta sze szpoznala i toplejse je gratalo nyihovo priatelsztvo. Pred dnevom je prislo piszmo z naznanilom, ka na szvéti vecser ob devetoj vöri pride z zseleznicov na szabadsag i za koledni dar nai Judit csaka na állomasi. „Lübim te, Judit!" pise — vszigdar szem szamo tebe lübo. Poznam te zdai z ceila, znam, ka szi dobra i plemenita, znam, ka szi zreila i lübezni vrejdna deklina. Judit, sze cavre. Za hip miszli na nigdasnyega zarocsenca i nikai jo zaboli. Escse jiak ga nej mogle pozabiti! Ali zdai sze nagli zdigne, vzeme kapuö i sze vzeme na pout.

Mrzeo voter pise na állomasi sze na szto tme lüdi szteszkava. Judit szkrita, kak sze tom Babei leiko naideta dva nepoznanva cslovekái. Zseleznica pride vonstve sze vszi parele z vagonov. Judit sztoi dregetanoues od mraza i razburkanya i nevei, ka bi szi csinila. V kmici vidi szamo zabriszane poszave zaonaze, kak je nai narsla Balog Pala? Ue zaesnei krai, szebe veszeli i poznani glász. „Judit, Judit!" Mocsne roke jo vzemeio v naroesie. „Judit, moia Judit!" Deklina sze baiti z tezskoga szna.

[illegible]

„Znam, draga ... Balog Pál csakas ... i tou szem jaz!"

[illegible]

Bozsicsni pozdrávi nasi honvédov

Celec János z Muraszombata pozdrávla vsze domàcse, Dragovicsove, szvojo Jolánko i vsze poznance. Zednim zselej vszém veszéle Bozsicsne szvétke.

Grábar József iz Zsenavlja zselej veszéle Bozsicsne szvétke sztarisam, szesztram, rodbini, poszebno pa vszém poznánim goricskim deklinam.

Kerèc Lajos z Sülinec pozdrávla sztarise, zseno, brate, szesztre i cejlo rodbino. Zednim pa zselej vszém veszéle szvétke.

Bocskorec Kàroly i Balek Lajos z Odrànec zselejta zsenam, sztarisom i rodbini veszéle Bozsicsne szvétke.

Terplàn István z Morávec zselej vsze veszéle Bozsicsne szvétke brati, szesztram, rodbini i celoj gaszilszkoj cseti v gornyi Morávcaj.

Kücsán Lajos z Tesanovec zselej veszéle Bozsicsne szvétke zseni, deteti, sztarisam i rodbini.

Zakocs János z Fokovec zselej veszéle Bozsicsne szvètke zseni, sztarsom, rodbini i vszém poznáncom.

Bencsec Kàroly z Borhide nam je poszlao piszmo z naszledüvajoucsov prosnyov, stero naj objávimo v nasem liszti: Vendszki decski, ki szlüzsijo pri II. utasz századi v Halászi zselejo vszém domácsim i poznancom veszele Bozsicsne szvétke i szrecsno Nouvo Leto i tou: Kolmanics Mátyás, Hliszár Ferenc, Josár István, Szever Feri iz Muraszombata, Andrejes Lajos, Hliszár István, Bükvics Istvan, Beneik Ferenc iz Nyireslehomera; Pintaries Rezsö, Lipai Vince, Benko Kalmán, Miholics István, Kühár Feri iz Martonhelya; Bencsec Károly, Gomboc Lajos, Oresek János, Gyergyek Alojz iz Borhide.

Gda bou ednouk konec velkoj goszposcsini?

K ednoj bougsoj famíliji v eden váras szo prisli menekültje. Tá famílija je brez dece. Menekültam je bojna vsze vnesila od dalecs ji je zsalosztni sors pripelao eszi, da szo szi koncsi zsivlenye rejsili. Med pogucsávanyom sze vertinya hizse to zsi, ka nyei zdaj te menekültje zaprávijo divány. Eden navzoucsi moski je toi „sziro tou" zsenszki szamo telko pravo, ka je bougse esi divány na nikoj denejo menekültje, kak pa neprijatelszki eroplani. O ti szlovcsa batotivnoszt, gda szkoro vesz orszag gori v plaméni, té escse ta brez dejce bodoucsa i zobszton zsivoucsa osztébe sze sztara za szvoj divány!

V edni novinaj sze naszledüvajoucse iste: „Eden naprej valón goszpoud z Budapesta isese v Györi tiho sztanoványe z poszebnim vhoudom. Sztanovanye mo pode eszto z dobrim pohistvom, pre sza no szvetlo z koupelnicov i pomogyesznesze naj je centrálna kürjava." I té naprej valón goszpoud ponieu szvojega nouiblskoga zsivlenya niti ne vidi, da v bojni zsivemo i da devetkrat bombardeiran Györ váras niti malo ne miszli. Tö je naprej valón lüdi gorisprejet kak menekültje, nego pripoucsa nyim najbole dívijaucsi ogen, gde sze naj nevesi nouiblisko zsivetie!

[illegible]

Kellemes Karácsonyi és boldog Újévet!
Zselezen Jenő
[illegible]
MURASZOMBAT

Kellemes Karácsonyi és boldog Újévet
Czvetics János
ELSŐ MURAVIDÉKI [illegible]
ÉS [illegible]
Muraszombat

Kellemes karácsonyi ünnepeket
és boldog Újévet kíván
STIVAN ERNŐ
MURASZOMBAT

Nyomatott a Vendvidéki Könyvnyomdában, Muraszombat. Felelős kiadó és [illegible] Lindvay (Hartner) Nándor.

Nagypéntek nélkül nincs feltámadás! SZÁLASI

Ára 24 fillér.

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület / Szerkesztőség és Kiadóhivatal: Muraszombat, Horthy M. ut 18.

XXXVIII. évfolyam, 53. szám.
1944. december 29.

Főszerkesztő:
vitéz LINDVAY (HARTNER) NÁNDOR

Előfizetési árak:
Negyedévre 3 P, félévre 6 P, egész évre 12 P.

Az Újév küszöbén . . .

A magyarság, amióta a Kárpátok medencéjében hazát talált és megalkotta saját államát, sohasem pihent, sohasem volt nyugodt, mert mindig voltak kemény napok, melyek történelmünk tanusága szerint hősi szabadságharcok voltak. Nekünk mindig a fölényes túlerővel kellett küzdenünk. Gigászi embertömegekkel vette fel népünk a harcot, bízva saját erejében. A nemzet sorsa polgárainak kezében van. Kiki annyit ér, amennyi áldozatot tud hozni a nemzetért. Akiben van egy kis józan ész, magyar szív, magyar lélek, az megérzi, hogy ez az egyetlen igaz, egyetlen lehetséges magyar álláspont. Elkövetkezett az idő, hogy őseinkhez méltóan megvédjük a magyar otthont, a tűzhelyet, a gyermek bölcsőjét. A haza védelme mindnyájunk ügye, ez volt ezeresztendőn keresztül, ez ma is. Sőt, ma szent kötelesség. Nem gyáván meghátrálni, mert itt élnünk s halnunk kell... Félre az önző érdekekkel, az ősi rettenhetetlen érzés töltse el szivünket.

Kevesen vagyunk, de ne felejtsük el, az a kevés magyarság megállította Bathu kánt, Szolimánt. A magyarság a bolsevista veszélyt is meg fogja állitani. Rendíthetetlen hitem, hogy a magyarság ezekben a nehéz órákban magára talál és visszaadja fiai lelkében az önbizalmat harcunk győzedelmes folytatására. Annál megdöbbentőbb, hogy még vannak, akik a bolsevista győzelemmel kacérkodnak. Ez az embercsoport semmiféle lelki kapcsolatban nincs a magyarsággal. Ezek a gyászmagyarok még nem tudják, hogy mi vár leányaikra, asszonyaikra, saját életükre. Vagy ha tudják, nem hisznek benne. Ezeket csak arra kérem, hogy legyenek csendben, üljenek eletántcsont tornyukban. Éljék saját kisded világukat. De figyelmeztetem őket, hogy az újjáépitésben nem kapnak helyet. Nekünk nincs szükségünk kaméleon lelkekre. Nekünk becsületes, tiszta szivü, nyilttekintetü harcosokra van szükségünk, akik nem ismerik a félelmet, a meghunyászkodást, hanem vállalják a harcot a megpróbáltatások napjaiban. Vállalják ifjú lelkesedéssel a győzelemig. Országunk háromnegyed részében ellenség van. Katonáink mögött valóban az egész ország fiatalságának uj csapata áll, akik most vannak korszerü kiképzés alatt. Az uj nemzeti erőkifejtés meg is hozza majd a győzedelmes harcot.

Az eget-földet rázó bombák robaja hozzánk is eljutott, de akinek van lélekjelenléte, az bátran szembenéz az emberi erők fölött álló elemek vad játékával. Az számot vet önmagával és hittel néz bele a jövendőbe, mert tudja, ha a fergeteg meg is tépázza, talán karokat is zudít rá, de egyszer mégis csak elmúlik. Aki megállta helyét a vészterhes napokban, az előtt ismét ott áll majd a napfényes holnap.

Igaz ugyan, hogy most tüzben, vérben úszik Magyarország egy része. Percről percre újabb és újabb események kergetik egymást, de ez nem jelenti azt, hogy elvesztünk. Nem és nem! Minden magyar erőnek a nemzeti letküzdelem szolgálatában kell állnia. Mindenkinek meg kell érteni, hogy ez a harc a boldogabb magyar jövendő harca, az ifjuságé és felnőtt nemzedéké egyformán. A tisztultabb erkölcsiség győzedelmeskedni a luciferi hatalom felett. A jó Isten tudja, hogy ezt a büntetést népunknek meddig kell türni. A szenvedések felébresztik a szunnyadó lelket, nagyobb munkára serkentik a közömbös semmittevőket. Az életszemlélet ne az egoizmusban élje ki magát, hanem az aktivitásban, de nem passzive, hanem fokozatos küzdelemmel a nemzettel együtt. A nemzetnek teljesitett munka nem lehet öncél, de kényszer sem. Öntudatos ember lehet, de a közösségi munkában az egyéniséget alá kell rendelni a központositott vezetésnek. Csak egy akarattal tudunk egységes és átfogó munkát végezni, hogy abból a köznek is haszna legyen.

A menekülteknek szeretettel adtunk hajlékot, mert tudjuk, hogy Isten parancsainak eleget tenni keresztény kötelesség, de elsősorban hazafias megnyilvánulás a jóban, rosszban való összefogásra. A jó Isten megengedte, hogy Muraszombat lakóinak még nem kellett vándorutra kelni. Mindenki saját otthonában ülhette meg a szeretet ünnepét, a legszomorubb magyar karácsonyt. Amikor itt, mi, távol a csaták zajától, hálatelt szívvel mondunk köszönetet az egek Urának, hogy megkimélte otthonunkat, gyermekeinket és asszonyainkat a megaláztatástól, meg kell fogadnunk, hogy minden erőnkkel a haza boldogulását fogjuk szolgálni. A háboruval járó kisebb-nagyobb kellemetlenség, amely a mindennapi életet megzavarta, semmi ahhoz képest, amilyen szenvedést a katonáknak és menekülteknek kell kiállni sárban, fagyban egyaránt. Izenem az elégedetlenkedőknek, hogy inkább tettekkel mutassák meg, cselekedjenek, hisz sok alkalom van megmutatni segitségüket. *Kritikusokra nincs szükség. Áldozatvállalókra és dolgozókra van szüksége a nemzetnek.* A vezetést bízzák az arra hivatottakra. Ők tudják, hogy mi a helyes politikai célkitüzés. De tudják azt is, hogy mik azok a strategiai elképzelések, amelyekkel a döntést harcászatilag el kell érni. Ne akarjunk tudósabb vezérek lenni, mint az arra hivatottak. Ha pillanatnyilag harcászatilag nem kedvező a katonai mozdulatok állása, az még nem jelenti, hogy elvesztünk.

Nagy idők sodrában élünk. Megrázó események váltják fel napjainkat. De az események mozzanatai ösztönösen eligazitanak a nemzeti igazságok, az örök eszmények felé. Hazánkért dolgozni és harcolni kell! Dolgozni, hogy a harcolókat ellássuk a megfelelő felszereléssel. Harcolni, hogy ezt a háborut győzedelmesen befejezhessük. Az újév küszöbén dolgozni hívom a férfiakat, s harcra az ifjuságot. A nemzetiségeink egyenrangu magyarok, de az egyenjoguság nem csak jogokat jelent, hanem kötelességeket is. Kötelességet a lelkiismeretes munkában és önzetlen harcot a haza védelmében. Ezekkel a gondolatokkal köszöntöm Muraszombat népét és kívánok boldog Újesztendőt!

Kitartás! Éljen Szálasi!

MÓROCZ IMRE
főispán.

Budapest térségében folynak a harcok

Páncélos csaták a nyugati fronton

Az ellenség az elmult napokban több oldalról nagyobb egységekkel több támadást intézett a főváros ellen. Német-magyar csapatok nagy harcban állnak a bolsevista erőkkel. Budapesttől nyugatra sikerult az ellenségnek némi tért nyerni. Ezzel szemben északnyugati irányban a magyar csapatok tért nyertek.

Biztositó csapatainK visszautasitották az oroszok átkelési kisérleteit a Balatonon.

Rimaszombatnál és Kassától keletre elháritó tüzünk megállitotta a bolsevisták támadásait.

A németek Dél-Belgiumban és Közép-Luxemburgban december 27-én 158 ellenséges páncélost löttek ki, német vadászrepülők pedig 35 ellenséges repülőgépet lőttek le, az ellenség utánpotlási vonalait pedig erős kötelékek bombázták.

Új élet felé . . .

A miniszterelnökhelyettes képviselőházi beszédében részletesen foglalkozott hazánk legégetőbb kérdéseivel. Ennek során ünnepélyesen kijelentette, hogy Magyarország nem előterepe a Németbirodalomnak, hanem bástyája Közép-Európának, amelyet Hitler velünk együtt így védelmez, mint magát a Birodalmat.

Október 15-en vált élet magyar kors alakezdött. Uj szellem azaz szet és vezet épitő munkáját egyenesen, [illegible] magyar szolgálat szellemében.

A hadsereg ujjászervezési munkájában minden segitséget megkaptunk a Németbirodalomtól. A bizalom a két ország között teljesen helyreállt és ennek jegyében mindazt megkapjuk szövetségesünktől, ami e harchoz nekünk kell. Tudjuk, hogy sok minden hiányzik, mert sokan és sokáig itt csak szavakkal épitettek és alkottak. Ez most derült csak ki igazán a nagy próbatétel idején, de szerencsére, a válságon túl vagyunk. Fel kellett ébrednünk és felébredt a nemzet. De nem azért, hogy csak a nevét vesse sirkövére, hanem, hogy megtisztulva, erősebben és hatalmasabban töltse be hivatását Európában. Részt vesz a harcban, amely az egész európai kultúrát fenyegeti és ennek az áldozatnak jogán részt kér az eljövendő béke és jó áldásaiból.

Felszámolják végképpen a szociális igazságtalanságokat is. Nem lehet ezen a földdarabon magyar és magyar között olyan vagyoni és megélhetési különbség, mint volt a multban. Nem lehet többé az, hogy egyiknek csak a keserves munka és nélkülözés jusson, a másiknak pedig az élet minden szépsége, jóléte és rangja.

A születés, vagyon, spekuláció és rang kiváltságainak vége.

Amíg egy nemzet nem vonhatja ki magát történelmi hivatása és kötelezettsége alól, úgy az egyén sem. Ha ég a ház, nem lehet azt ágy alá bujni és úgy megmenekülni az elemek dúló pusztitásától. Mindenkinek úgy kell küzdeni, mintha egyedül rajta mulna az ország élete és az ellenség erejének megtörése. Csak így lehet megmaradnunk és győznünk! Csak így lehet megtartani hazánkat!

Vita az angol alsóházban Lengyelország határairól

A lengyel kérdésre vonatkozó miniszterelnöki nyilatkozat alsóházi vitájában Churchill kijelentette, hogy Anglia a multban sohasem garantálta Lengyelország bizonyos meghatározott határait. Ha Ukrajnához csatolnak a Curzon-vonalig terjedő területeket, akkor Lengyelország megkapná egész Kelet-Poroszországot és Danzingot.

A területrendezést természetesen több millió embernek keletről nyugatra való áttelepitése kellene, hogy kisérje.

Lawrance, a munkáspárt vezérszónoka felszólalásában azt mondotta, hogy nem szabad könnyeden intézkedni olyan területek sorsáról, amelyek németek és amelyeken többmillió német lakik. Ha Németországnak németlakta nagy területeit Lengyelországhoz csatolják, vagy ha onnan a németeket kiüzik, akkor ezzel a szövetségesek olyan helyzetet teremtenek, amely nem mozditja elő sem Lengyelország, sem a világ békéjét.

— **A székesfőváros** közönsége a Budapest védelmében kimagaslóan kitünt honvédek, illetve hozzátartozói részére telkek, illetőleg öröklakások adományozását határozta el.

— **Finnországban** a magánvagyonok 20 %-ának letoglalásával akarják előteremteni azt a jóvátételi összeget, melyet a Szovjetuniónak átengedett karéliai területek lakosságának kénytelenek fizetni.

— **Norvegia** legrégibb szinháza, a Bergenben lévő hírneves Gamle szinház, légitámadás következtében teljesen elpusztult.

— **Szlovákiában** államellenes magatartás miatt további állami tisztviselőket bocsátottak el a szolgálatból. A felkelésben való részvétel miatt ujabban 33 hivatásos tisztet fokoztak le és zártak ki a szlovák hadseregből. Köztük van Bodiczky ezredes, a hadsereg munkahadtestének volt parancsnoka és Vesel volt őrnagy, a rózsahegyi felkelés kezdeményezője.

— **A Renault** müveknek a francia állam által történt zár alá vétele ügyében váratlan fordulat történt. Louis Renault 10 évvel ezelőtt keltezett végrendeletének felbontásakor kiderült, hogy a gyárat a gyár személyzetére hagyományozta.

— **Az Amerikai Egyesült Államok** ellenzik Európának érdekövezetekre való felosztását — jelentették ki hivatalos amerikai helyen.

— **Az algiri** katonai törvényszék halálra itélte azt a katonát, aki szeptember elején merényletet intézett Giraud tábornok ellen s megsebesitette őt.

— **Spitben** éles viszálykodás támadt angol tisztek és a kommunista partizánbandák tagjai között a görögországi események miatt.

— **Franciaországban** egyesiteni akarják a kommunista és a szocialista pártot.

— **Zsidók letartóztatása** Palesztinában. Mint a francia rádió jelenti, a rendőrség Telavivban és Betlehemben huszonöt zsidót letartóztatott.

— **Japán** jelentés szerint az amerikaiak Ázsiában és az ázsiai szigetek harcaiban eddig több, mint félmillió embert veszitettek.

— **Kínában** a japánok ez év áprilisa óta 1600 km-t nyomultak előre.

— **A Fülöp-szigetek** körüli harcokban a japánok eddig 81 hadi- és szállitóhajót süllyesztettek el, míg 176 különféle hajót megrongáltak.

— **Churchill** angol miniszterelnök Athénben tartózkodik, ahol a különféle görög pártok között valamilyen megegyezést szeretne létrehozni.

BOLDOG ÚJÉVET KÍVÁNUNK KEDVES OLVASÓINKNAK ÉS BARÁTAINKNAK. — A szerkesztőség és kiadóhivatal.

HETI NAPTÁR 1945. január hó

1	Hétfő	Újév
2	Kedd	Jézus sz. neve — Ábel
3	Szerda	Genovéva — Benjámin
4	Csütörtök	Titusz — Leona
5	Péntek	Teleszfor — Simon
6	Szombat	Vízkereszt
7	Vasárnap	Lucián — Attila

Hírek mindenfelől

— **A Nemzetvezető karácsonyi és újévi üdvözletet intézett a harcoló honvédséghez a honvédelmi miniszter utján, melyben azt a hitét fejezte ki, hogy az új esztendő meghozza Hazánk felszabaditását és győzelmét.**

— **Dr. Rajniss Ferenc** m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Dr. Magyary-Kósa államtitkár társaságában december 26.-án Benkó József muraszombati gyáros vendégeként Muraszombatban tartózkodott és résztvett a tiszteletére rendezett vadászaton.

— **Dr. Olajos József** szentgotthárdi főszolgabíró, járásunk volt főbirája a karácsonyi ünnepeket Muraszombatban töltötte családjával.

— **Református istentiszteletek.** Szeretettel értesítem a református hiveket, hogy 1944. december 31-én, vasárnap és 1945. január 1-én, Újév napján d. e. 11-kor istentiszteletet tartunk. — Tárczy Gyula ref. lelkész.

— **Eljegyzés.** Mikula Ibolya (Muraszombat) és Ligeti László órásmester (Szombathely) jegyesek.

— **A „Muraszombat és Vidéke" kiadóhivatala** 1944. december 28.-a óta a Vendvidéki Könyvnyomda helyiségébe költözött. Bejárat az udvaron keresztül. Telefon sz.: 19.

— **Meghosszabbitották** az 1930. jan. 2.-i kelettel kibocsátott 20 pengős bankjegyek bevonásának időtartamát 1945. december 31.-ig.

— **Alulírottak — mint nagykanizsai menekültek** — hálás köszönetünket fejezzük ki Csendlak község főjegyzőjének, Fehér József úrnak, Huszár László úrnak és Szerdt István községi biró úrnak, azért a gondos és szives fáradozásáért, melyben minket részesitett s szerencsétlenségünkben jószivü támogatásával igyekezett helyzetünket elviselhetővé tenni. — Özv. dr. Balogh Józsefné, Katona Pálné, László Ferencné, Molnár Jánosné, Szittár Béláné és özv. Téglás Lajosné és családjuk.

— **Labdarugó-utánpótlás.** Nagy az öröm a Mura S. E. berkeiben. Az egylet kitűnő és népszerű középfedezetét: Kukanja Vladimirt egészséges kisfiuval ajándékozta meg a felesége. Most akörül folyik a vita, hogy center, vagy center-half lesz-e a kis Borisz-Ede „néhány" év mulva. Ha igaz az, hogy „alma nem esik messze a fájától", bizonyos, hogy sok gondot fog majd okozni ellenfeleinek. — A szülőknek gratulálunk.

— **Keresi fiát** Both Sándorné, aki Görgényszentimréről menekült, Réthi Józsefet, ki Bilborban volt határvadász honvéd. Aki valamit tud róla, kéri küldjön értesitést címére: Görhegy 14. h. sz. u. p. Vashidegkút, Vas-m.

— **Szombathely** új polgármester-helyettese: Martin Lajos dr. tanácsnok.

— **Légoltalmi figyelmeztetés.** Az utóbbi időben orosz zavarógépek, minden alkalommal kisebb ürméretü repeszbombákat dobnak le. Felhivom a lakosság figyelmét arra, hogy „Zavaró repülések" és „Kisriadók" alatt, ha gépek zúgását hallja, térjen be a legközelebbi házba. A kisméretü repeszbombák ellen, minden fedett és mély nyitott árokóvóhely védelmet nyujt. A házakban az ablakkal és szabadba nyiló ajtóval szemben ne tartózkodjunk. — M. kir. 3 honvéd kerületi parancsnokság.

— **Szerencsétlenségek.** Papp Géza 16 éves csekefai levente vadászat közben, — egyik levente-társa kezében véletlenül elsült vadászfegyver golyójától — bal kezén és jobb karján megsebesült. — Gál Károly 60 éves bödeházi lakos elesett és jobb lábát törte. Mindkettőt a muraszombati közkórházban ápolják.

— **Három szintársulat** indul a legközelebbi napokban az arcvonalra, a fronton küzdő katonáink szórakoztatására. A legnépszerübb pesti művészek lesznek e tábori színházak tagjai, mint: Szeleczky Zita, Muráti Lili, Kiss Ferenc, Páger Antal, Hajmássy Miklós, Vaszary Piroska, Szilassy László, Hosszú Zoltán, Eszenyi Olga, Lánczy Margit.

A szovjet-francia egyezmény szövege

1. A szerződő felek mindegyike kötelezi magát, hogy a harcot a Németország fölötti végleges győzelemig folytatja és kötelezi magát arra, hogy minden lehető segitséget nyujt.

2. Mind a két szerződő fél kötelezi magát arra, hogy Németországgal nem bocsátkozik semminemű különbéke tárgyalásba.

3. A két szerződő fél kötelezi magát, hogy a mostani háború befejezése után is minden intézkedést megtesz bárminemű esetleges újabb támadás ellen.

4. Abban az esetben, ha az egyik fél háborúba sodródik Németország ellen, a másik fél kötelezi magát, hogy minden lehető segitséget megad szerződő társának.

5. Mindkét fél kötelezi magát, hogy nem ír alá olyan szövetséget, amely a másik ellen irányul.

6. Mindkét fél kötelezi magát, hogy a háború után egymásnak gazdasági téren minden lehető segitséget megad.

7. A mostani szövetség semmiféle kapcsolatban nem áll az előbb kötött korábbi szövetségekkel. A szerződés húsz évig marad érvényben, abban az esetben, ha ennek az idónek letelte után nem mondanák fel, meghatározatlan ideig.

Az Associated Press jelentése szerint a francia-szovjet szerződésnek titkos záradéka van. Ennek értelmében a szerződő felek kötelezik magukat a békekötésnél egymás támogatására, hogy Németországot mind keleten, mind nyugaton területekről való lemondásra kényszeritsék.

Boldog Újévet kiván
Vratarics Ferenc
a Benkó-féle vendéglő töpincére
Muraszombat

Boldog Újévet
kiván tisztelt megrendelóinek, barátainak és ismerőseinek
Ozvatics István
szabómester
MURASZOMBAT

— **Fokvárosban** nagyszabású gyémántcsempészést fedeztek fel. A gyémántokat repülőgépen csempészték Kairoba. A csempészésben katonai repülők működtek közre. A vétkeseket katonai biróság elé állitják.

— **A belga** képviselőház nagy többséggel elfogadta a fegyverkezési iparok államositására vonatkozó inditványt.

— **Tito** a fegyverszüneti feltételekre való hivatkozással, háromezer vasuti vagon és 160 mozdony kiszolgáltatását követelte Bulgáriától.

— **Ruszcsuk** dunai kikötőváros olajfinomitójában nagy tűz tört ki. Eddig 270 tartálykocsi olaj semmisült meg. A bolgár rendőrség megállapitotta, hogy szabotázs történt.

— **De Gaulle** francia kormányelnök a lublini lengyel bizottságot ismerte el a lengyelség egyedüli törvényes képviseletének és kormányának.

— **Egyiptomban** a küszöbönálló képviselőválasztások idejére ideiglenesen megszüntetik az ostromállapotot.

— **Lefoglalták egy amerikai vállalat gyártelepeit.** Roosevelt elnök felhatalmazta a hadügyminisztert egy wisconsini vállalat gyártelepeinek lefoglalására és üzembevételére, mivel a vállalat nem vetette magát alá a kormány döntőbirósági itéletének a társaság és a szakszervezet között felmerült viszályban.

— **A bukaresti rádió** közlése szerint, román bevásárló küldöttség megy Ankarába, hogy ott bauxit és karbidszén szállitása ügyében tárgyalásokat folytasson.

— **Uruguay** nemrég több korszerű páncélost kapott az Egyesült Államoktól a bérleti és kölcsönzési rendszer keretében. Argentinában ebben Washingtonnak azt a tervét látják, hogy Argentinát kiszoritsa vezető helyzetéből.

— **Svédország** készül a háboru utáni légiforgalomra. Elsősorban a meglevő repülőtereket fogják kibőviteni, ezenkivül megkezdik a tervbevetett nagy repülőtér épitését, amely központja lesz az Amerikával létesitendő légiforgalomnak.

— **Sforza gróf** elutasitotta Bonomi miniszterelnök ajánlatát, hogy vállalja a washingtoni olasz nagyköveti tisztséget.

NOUVO LETO

Z nouvim letom v nouvo zsívlenye sztoupimo. Káksi sors nász csáka v nouvom leti, tou naprej niscse nevej prorokűvati i niscse nevej povedati. Telko nam je znáno, da okouli nász divja sztrasen bojnszki vihér, kí milione i milione lűdi szprávla v bojaznoszt i neszrecso. Tá grozovitoszt je tém véksa, da vnouge familije morejo zapüsztiti szvoj topeo dom i v nájvéksem mrázi sze szeliti od krája v kráj, gdé sze zacsaszno znaszelijo. Mí Vendszloveni, kí szmo dozdaj niti malo nej obcsütili tou grozovitoszt, lejko Bougi hválo dámo, da szmo tak szrecsni. Zednim pa proszimo Bogá, naj kémprvle resi nas országʼ pred pogüblenyom i naj nam dá kémprvejsi mér. Ország ne zselej od nász tiszto, ka szmo nej mogoucsi dati. Dajmo zdrágé voule, ka szmo mogoucsi za nase honvede, kí meszto nász i za nász gorialdűjejo szvoje zsívlenye. Znájmo, da csi nas honvéd de pomenkanye trpo vöni na fronti, zatou bomo mi odgovorni. Zdaj z nouvim letom sze naj v vszákom csloveki pobűdi gorécsa molitev za kémprvejsi mér, steri pa szamo tak posztáne, csi bomo vszi do ednoga krepko sztali pri szpunyavanyi szvoji duzsnoszti do országa. Dvanajszta vöra je tü, escse nikelko minut je za nami. V tej minutaj sze odlocsi, csi bomo zsiveli, ali nej. Zsiveti pa na vszákso formo scsemo, ár mamo pravico do zsívlenya, stero mere biti nouvo, pravicsnejse i vekivecsno. Zdaj na prági nouvoga leta szamo to naj bode pred nami: resimo országʼ od pogüblenya i tak resimo szami szebé.

Preganyanye dühovscsine i oszkrunenye cérkvi v Savoyi

Kak z Genfa glászijo, komunisti v Savoyi, kak tüdi po drügi krajaj Francuskoga országa szo zacsnoli preganyati dühovscsino i oszkrunyavati cerkvi. Cerkveni liszt v Annecy sze z zsaloszijov i zednim razburlivo pise od tej dogoudkov. Med drügim právi: V Savoyi szo komunisti z peti veszníc vsze dühovnike gori obeszili. V krajini Chablais je 30 dühovnikov premmoulo. Miszlijo, ka szo je komunisti zapravili. V doszti meszta lüdsztvo ne vüpa idti k bozsim szlüzsbam, ár sze bojijo od komunisztiesni terorisztov. Decembra 5-ga je pet francuski szoldákov notrivdrlo v kapelo v Pernandi i tam vsze krizse vküpszpotrli, natou pa na grdo tormo onecsasztili poszvecseno vodou. Potom szo szoldacke na szebe vzéli dühovniske oblejese i po veszi sze norcsárili z pobozsni násztav.

Boldog Újévet kiván
vitéz
Pintér Mihály
[illegible]
Szentbibor

Poglednimo szamo

[illegible] ... orozsjé i premoucs vnozsic, tego tiszta odloucsnoszt, ka v csidi rokaj sze nahaja orozsjé v tej szkradnyi minutai.

Nouvoletni pozdrávi nasi honvédov

Nasi honvédi, kí szo dalecs od nász na fronti, szo nam zsé za bozsicsno numero poszlali pozdráve, ali na zsaloszt, piszma szo zaosztala i komaj zdaj szmo doubili do rouk, stere z drágé voule objávimo.

Pozdrávi iz Nemcsije. Vendszki decski, kí szmo na szoldacskoj duzsnoszti v Ludwigslusti (Mecklenburg) posilamo szrecsne pozdráve vszém poznancom i priátelom, kí mirno zsivéjo v szvojoj domacsoj zemli. Poszebno pa pozdrávlamo szvoje lüblene zsene, deco i sztarise, sterim zselemo veszele bozsicsne szvétke i szrecsno nouvo leto: Matacsics Géza z Felsőszentbenedeka, Hari Janos z Tótkereszturá, Berko Mihály i Fursz János z Kölesvölgyá, Gorza Lajos i Sebjanic Ferenc z Szentlaborá, Szreis Ernő z Ujkökényesa, Fartely Géza, Lapics József, Omor Géza, Gombos Ivan, Zsganyar Károly, Fartely Géza z Alsómarácá, Forsesek Vince, Krzsanko István, Gyécsar Géza z Zsid [illegible], Kercsmar Elemér z Hodosa, Kardos Károly z Vidorhegya [illegible] z Mezővára, [illegible]. szmo zdravi i sze maino dobro.

Csarni Kálmán z Sándorvölgya, [illegible], Spiák Károly z Völgyköza, [illegible] posilajo vszém poznancom i priátelom [illegible] Janosz B.Sol.

Z Halászi szmo doubili naszledüva oueso piszmo: [illegible]

Szever János [illegible]

Malok Sándor, [illegible]

Od kèdna do kédna

Vogrszki front. Med Dravov i Dunov sze je poosztro front. Szovjeti szo Budapest na pár mejsztaj obkoulili i szo seseli predrejti v meszto, ali tou sze nyim je nej poszrecsilo, ár szo je nemske i vogrszke csete mocsno nazajvdarile, gdé szo szovjeti velke zgubicske pretrpeli. Zdaj szovjeti probajo prejkpriti Balatona, stero sze nyim zagvüsno tüdi ne poszrecsi. Szovjeti jako velke teskoucse majo pri szprávlanyi rezervnoga materiala i szoldacsije.

Na zapádi sze nadaljüje mocsni nemski napádi. Dozdaj je nad 30 jezero angleski zgráblenecov prislo v nemske roké. Te nemski nápad je velke znacsilnoszti.

Ponovno velki kvar szo napravile nemske letecse bombe v Londoni.

„Ne denemo doj pükse tecsasz, dokec neprijatela ne prisziliino na kolena" — je pravo Mussolini na ednoj konferencij.

Ka pise angolszászko nonásztvo od velke nemske zapadne offenzive? New York Times [illegible]

Krátki glászi

— **Szrecsno nouvo leto zselejmo** vszém nasim postüvanim naprejplacsnikom i cstenyárom. — Vrednistvo i vödávnistvo.

— **Visziki gouszt v Muraszombati.** Dr. Rainiss Ferenc, nas proszvétni miniszter sze je v drüzsbi Dr. Magyary-Kósa orszacskoga tekáru nahájao kak gouszt Benkó fabrikanta v Muraszombati i je tao vzeo nyemi na csészt prirejenoj lovini. — Rainiss proszvétni miniszter je izdajáteo tüdi prinas jáko razsirjenoga liszta „Magyar Futára".

— **Podugsali** szo valánoszt 20 pengősov, kí szo bili vödani 1930. januára 2-ga. Valali do do 31-ga decembra 1945-ga leta.

— **Szmrt.** Po krátkom trplenyi je za vecsno zaszpao szvoje ocsi Ratnik Imre trgouvec z Ferenclaka. Pokojni je bio dalecs naokouli poznani i visziko postüvani. Doszégno je 64 leto sztaroszt. Zsalüjejo za pokojnim osztávlena vdovica, trijé szinouvje, hcsi i velka rodbina. Naj pocsiva v méri!

Jáko doszta zsenitvi bode v Székesfehérvári. Zádnye csasze sze je doszta mládi parov priglaszilo za zsenitev. Tomi vnougomi hisztvi je zagvüsno vzrok bojna. Mládi miszlijo, ka lezsej z párom preneszéjo té teske csasze. Zsenszka sze radüje, da v tej csaszi escse poleg mozsá, mouzs pa sze radüje, da má zagovornico.

Pazimo sze pred neprijátelszkimi eroplani. Zsé doszta krat sze je vidlo, da gda nad nász majo neprijátelszki eroplani, po cesztaj tak hodijo lüdjé, kak csi bi sze nyim nikakor nej trbelo bojati. Tou sze je najbole vidlo na Stevanovo, gda szo szkoro vsze vicsemo lüdsztva tou gledali neprijátelszke eroplane. Zavolo toga sze ponovno opomina lüdsztvo, naj je tou na veszi ali v várasi, da sze taksega hipa naj ne zdrzsávajo na cesztaj nego naj sztoupijo gde pod sztrejo. Tüdi pri okni naj sze naj ne sztoji, ár tüdi tü je jáko nevarno. Csi lüdsztvo sze toga nede drzsalo, potom naj szamo szebi pripise neszrecso, kelko povzroucsi vnougo szmrtni áldovov. Poleg toga de pa vszáki mocsno kastigani, kí de sze taksega hipa spanceirao po cesztáj.

— **Niscse naj ne právi, da nega zadoszta trafike!** V Budapesti je na vrednistvo edni [illegible] eden goszpoud i proszo naj v nouvine de, da kupi drva za cigaretline. Vrednik je tüdi dober kadilec i kí tesko pride do trafike, pita toga goszpouda, kelko da za eden klafter drv cigaretlinov? Odgovora je nej dobo, nego je pravo, da nameni kupiti kaks 15 klaftrov drv. Vrednik sze csüdüje nad tem odgovorom i szamo telko právi tomi goszpoudi, da potom de mogo za edne koula cigaretlinov dati. Goszpoud je pa pravo, da telko tüdi ma i z tem sze je tüdi poszlouvo. Vrednik je pozvedávao za tem goszpoudom, kí ma telko trafike i zvedo, da je milionár v cigaretlinaj i da dobre zveze ma z trafikantami. Zdaj je vredniki vsze jaszno bilou, ka ma rouma trafika i sto jo dobi.

Bulor od cejle szpálnice,

[illegible] detecsa kouhca i sparet sze oda. Vecs sze pozve v stamparii.

Csudno resenye. Franz Hartl z Grosskaminga sze je po ednoj vouzkoj pouti pelao v szoszadno vesz. Med poutjov sze je szrecsao z ednim drágim voznikom, z sterim sze szpecsao [illegible]. Ne je pa pout jáko vouzka bila, sze je Franz posztavo szploj na roub cesztö. Kony je pa koula escse bole nazajpotiszno i tak sze koula z konyom vred i z vértom v 60 metersko globoko grabo szpadnoli. Vérti [illegible], kony je doubo mocsne [illegible], koula szo sze pa vsze vküpszpotrla.

Mrla je od vína. V familii Gross-Zimmern v Hesseni szo veszélo gosesenye priredili na radoszt, ka je ocsa po dugom vrejmeni sze povrno domou z fronta. Pri obedi szo pili ribizlnovo víno. Mati je dála víno tüdi 14 meszecsnoi deklinici, kí je za krátek csasz mrla od zagiftanya.

Zse 60 leit gori edna bánya. V Szevernoi ameriki v Ohio drzsávici sze je pred 60 leitami vüzsgao ogen pod zemlouv v ednoi steinkolovoi banyi, steroga escse do dnesz sze nej posrecsilo pogasziti i tüdi nega vöpaznyo, da bi sze gda pogászo. Lüdsztvo szoszedne vesi sze szeli, ár vrocsina od te bánye je mozovita. Izsenene szo vözracsunali, da je v tou banyi dozdaj zgorelo 28 milijonov [illegible] steinkoln.

Bogátci szi escse na pokopáliscsai posztávlajo precimbna sztanoványa. V Buenos Airesi je edno poszebno pokopálisese szamo za bogátce. Tou pokopálisese je okouli i okoli obdáno s osem metrov viszikim ploutom. Pri vhodi toga pokopálisesa má sztanoványe sztrazsa, stero placsujejo tej bogátci. Obsrednja pokopálisesa pa sztojo jáko préciimba sztanoványa, kí szo z drágimi kamni obdáno. Znotrasnyoszt tej sztanovány ali pa je z szamom zláti i szrebri. Z toga ványe tej bogátci niti po szmrti nescsejo [illegible] z szíromakami. Ali ednouk bi sze [illegible], z nyimi, szamo ka té je pravicsnoszt [illegible] od szíromakov.

[illegible] Nemci szo sze za kusztanje napravili na velki vdárec, steri sze je zdai vresznicso.